

עפ"ג 76301/12/20 - אחמד מופתאח נגד מדינת ישראל פרקליטות מחוז חיפה פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

14 ינואר 2021

עפ"ג 76301-12-20 מופתאח נ' מדינת ישראל

אחמד מופתאח ע"י ב"כ עו"ד אלון נשר מטעם הסנגוריה
הציבורית

בפני כב' הנשיא רון שפירא
מבקש

נגד
משיבה מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

החלטה

הרקע לבקשות וטענות הצדדים:

לפני בקשה לעיכוב ביצוע אשר הוגשה יחד עם בקשה להארכת מועד להגשת ערעור הנאשם על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת סגנית הנשיא טל תדמור-זמיר) בת"פ 13281-12-17, אשר ניתן ביום 29.12.19. המבקש הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן המייחס לו עבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וסחר בסם מסוכן והוטל עליו עונש מאסר בפועל של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים למשך 3 שנים וצו מבחן למשך 12 חודשים. יצוין כי ב"כ הצדדים הסכימו כי ההחלטה תינתן על בסיס הטענות בכתב ללא צורך בקיום דיון.

המבקש טוען כי בימ"ש קמא לא התייחס בגזר דינו ל-52 הימים בהם שהה במעצר בבית מעצר ולא ניכה אותם מתקופת המאסר בפועל שהוטלה עליו, שאותה עליו לשאת בדרך של עבודות שירות, זאת מבלי לנמק כלל מדוע לא הורה על כך, זאת בניגוד לנוהג הקיים בפסיקה לפיו ככלל יש לנכות את תקופת המעצר מתקופת המאסר בפועל שמוטלת על הנאשם במסגרת גזר הדין, אלא אם כן סבר ביהמ"ש שיש נימוקים טובים מדוע אין לפעול בדרך זו, כאשר נימוקים אלה צריכים להיכלל במסגרת גזר הדין. נטען כי כתוצאה מכך נוצר מצב בו אותם 52 ימי מעצר בבית מעצר הצטרפו והצטברו ל-6 חודשי המאסר בפועל בעבודות שירות שהוטלו על המבקש בגזר הדין. עוד נטען כי המבקש פנה לבימ"ש קמא וביקש ממנו לתקן טעות זו ובימ"ש קמא קבע כי "עיון בגזר הדין מלמד כי הנאשם ציין במסגרת טיעונו לעונש כי הוא שהה במעצר מאחורי סורג ובריח... ברם בפועל, ככל הנראה בהיסח הדעת ומחמת שגיאה, לא התייחסתי לכך בגזירת העונשים. כך, ימי המעצר לא נוכו מתקופת המאסר שהוטלה על הנאשם ומאידך גיסא לא ניתן הסבר להעדר הניכוי. דומה כי אין חולק שמדובר ב"טעות...". בימ"ש קמא ציין עוד כי קצרה ידו מלתקן טעות זו שנפלה בגזר הדין שכן המדינה אינה מסכימה לתיקון ומאחר שבימ"ש קמא כבר קם מכסאו ומדובר בטעות מהותית של הערכאה הדיונית והוא מנוע מלתקן את המעוות והאפשרות היחידה השמורה למבקש היא לפנות לערכאת הערעור.

באשר לבקשה להארכת המועד להגשת הערעור טוען המבקש כי המועד האחרון להגשת ערעור חלף לפני כ-10.5 חודשים, אך האיחור בהגשת הערעור נבע משילוב של תקלות ואי הבנות מצד המבקש ובא כוחו הקודם שייצגו בפני הערכאה הדיונית. נטען כי לא ברור למבקש מדוע בא כוחו הקודם נמנע מהגשת בקשה לניכוי תקופת מעצרו מתקופת המאסר או מהגשת ערעור על גזר הדין בעניין זה והתקלה התחווה למבקש באיחור ניכר, רק כאשר נדרש להמשיך בעבודות השירות גם מעבר לתקופה בה היה אמור לסיים את עבודות השירות אילו נוכח ממנה כל ימי מעצרו. נטען כי המבקש בעל נסיבות חיים קשות ומצוקה כלכלית קשה ואינו בקיא ברזי המשפט ולכן התקשה לעמוד במועד על זכויותיו המשפטיות. נטען כי סיכויי הערעור גבוהים שכן בימ"ש קמא ציין בעצמו כי ראוי לתקן את התקלה כדי למנוע עיוות דין ואף ביקש מהמדינה לשקול בחיוב להסכים לבקשה, אך המדינה התנגדה. נטען כי הדבר נדרש לשם עשיית צדק עם המבקש. כן נטען כי המבקש עבר כבר דרך בשלוש השנים שחלפו מביצוע העבירות וחל בו שינוי. נטען כי הוא נמצא במשבר כלכלי עמוק ומבקש לעזור לו להשתקם.

בכל הנוגע לבקשה לעיכוב המשך ביצוע עבודות השירות טוען המבקש כי כמעט סיים לרצות את מלוא תקופת עבודות השירות שהוטלה עליו בגזר הדין ונותרו לו רק 22 ימים לפי חישוב הממונה על עבודות השירות. נטען כי בערעור הוא מבקש לנכות את מלוא ימי מעצרו מתקופת עבודות השירות ומאחר שמדובר ב-52 ימים, אם יתקבל הערעור הרי שהוא כבר ריצה 30 ימים מעבר לתקופה שהיה צריך לבצע. לכן נטען כי עלול להיווצר מצב שבו עד לשמיעת הערעור ומתן פסק הדין בו הוא יאלץ לבצע את 22 הימים שנותרו ובכך יהפוך הערעור לחסר כל ערך מעשי והדין בו יתייתר. נטען כי עקב מצב החירום הרפואי והסגר במדינה המבקש נמצא כעת בהפסקה זמנית של עבודות השירות אך יהיה מחויב לחזור ולבצען מיד עם סיום תקופת הסגר. לכן הוא מבקש להורות על עיכוב ביצוע עבודות השירות עד למתן פסק דין בערעור.

המשיבה טוענת כי אין מקום להארכת מועד להגשת ערעור שכן מדובר בגזר דין מיום 29.12.19 המהווה גזר דין חלוט ובעונש אותו מרצה המבקש. נטען כי אין כל עילה המצדיקה הארכת המועד והכלל הוא שאין להיעתר לבקשות להארכת מועד להגשת ערעור כעניין שבשגרה לנוכח עיקרון סופיות ההליכים והאינטרס הציבורי שביציבות ובוודאות משפטית. נטען כי נוכח הקריטריונים שנקבעו בפסיקה, בהם משך ההארכה המבוקשת, ההצדקה למתן הארכה וסיכויי הערעור להתקבל, אין מקום להיעתר לבקשה להארכת מועד להגשת הערעור במקרה זה. נטען כי סיכויי הערעור נמוכים ביותר בשים לב לכך שאין חובה ואף לא נהוג לנכות ימי מעצר בית מתקופת מאסר המרוצה בדרך של עבודות שירות ובהתחשב בכך שנתון זה הובא בפני בימ"ש קמא. כן נטען כי נוכח חומרת העבירות בהן הורשע המבקש העונש שהוטל עליו אינו חמור כלל ולכן גם דחיית בקשת הארכה לא תגרום לעיוות דין. נטען כי המועד האחרון להגשת הערעור חלף בחודש פברואר 2020 והמבקש היה מיוצג ולא הובאה כל הצדקה או נימוק כבד משקל להגשת הבקשה והערעור בעיתוי זה. באשר לבקשה לעיכוב ביצוע נטען כי על המבקש לסיים את ריצוי העונש המקל שהוטל עליו ואין עילה לעכב ביצועו.

דין והכרעה:

בכל הנוגע לבקשה להארכת מועד להגשת הערעור - בהתאם לסעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, נתונה לביהמ"ש הסמכות, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור פלילי לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200. כפי שנקבע בפסיקה, בהליכים מסוג זה נדרש המבקש להציג "טעם ממשי המניח את

הדעת" לאיחור או להארכת המועד המבוקש. בהקשר זה ישקול בית המשפט, בין היתר, את משך האיחור; את ההצדקה הנטענת לאיחור; ואת סיכויי הלכאוריים של ההליך העיקרי [ראו: בש"פ 8795/20 פלוני נ' מדינת ישראל (17.12.2020); בש"פ 6172/20 אבו הבירה נ' מדינת ישראל (08.09.2020); בש"פ 1355/17 פלוני נ' מדינת ישראל (09.06.2017); בש"פ 2956/09 ממו נ' מדינת ישראל (13.07.2009)].

על אף הגישה המקלה בהשוואה להארכת מועד להגשת הליכים אזרחיים, הכלל הוא שגם בהליכים פלייט יש להקפיד על קיום המועדים הסטטוטוריים, וממילא הארכת מועד לא תינתן כדבר שבשגרה. זאת גם כאשר הושת על מבקש הארכה עונש של מאסר בפועל [בש"פ 8795/20 הנ"ל].

לאחר שעיינתי בבקשה להארכת מועד ובתשובה, ועל אף שהבקשה הוגשה באיחור ניכר ומדובר בגזר דין שהפך לחלוט לפני זמן רב, החלטתי, לא בלי התלבטות, להיעתר לה. כאמור, מחד, מדובר באיחור ניכר מאוד בהגשת הבקשה, כאשר המבקש היה מיוצג בבימ"ש קמא. מאידך, המבקש הצביע על קשיים מול סנגורו הקודם (אשר לא ניתן לאמתם מכיוון שהסנגור הקודם איננו משיב בבקשה זו ולא ניתן לקבל את עמדתו) ובפרט נתתי משקל לעובדה שעסקינן בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור בזכות, להבדיל מבקשת רשות ערעור, מטעם נאשם אשר הורשע [בש"פ 8795/20 הנ"ל]. כן נתתי משקל לסיכויי הלכאוריים של הליך הערעור, זאת בשם לב להחלטת בימ"ש קמא מיום 27.12.20. בנסיבות אלה, הגעתי לכלל מסקנה כי לא יהיה זה נכון לחסום את שערי ערכאת הערעור בפני המבקש.

על כן, לאור המפורט לעיל, הבקשה להארכת מועד מתקבלת והמועד להגשת הערעור מוארך עד למועד הגשתו בפועל. יצוין כי הערעור הוגש יחד עם הבקשה להארכת מועד.

בכל הנוגע לבקשה לעיכוב המשך ביצוע עונש המאסר בעבודות שירות - "ככלל, אין בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע ההחלטה נשוא הערעור. על המבקש עיכוב ביצוע להראות כי סיכויי ערעורו טובים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתו, במובן זה שאם תדחה בקשתו יתעורר קושי להשיב את המצב לקדמותו ככל שיתקבל הערעור (ע"פ 5338/17 משה אבוטבול - ראש עיריית בית שמש נ' פיליפ, פסקה 15 (4.9.2017)). נקבע כי בין השיקולים לבחינת הבקשה מתקיימת "מקבילית כוחות" - חוזקו של שיקול אחד לטובת עיכוב ביצוע ההחלטה עשוי להטות את הכף על אף חולשתו של שיקול אחר, כאשר עיקר המשקל מושם על השיקול בדבר מאזן הנוחות (ע"א 8374/13 אי.פי.סי טכנולוגיות יבוא ושיווק בע"מ נ' Geo Vision Inc. (חברה זרה), פסקה 14 (10.3.2014); ע"א 3343/17 יקבי ירושלים אגודה חקלאית שיתופית בע"מ נ' אנטיפוד השקעות בע"מ, פסקה 21 (1.8.2017))."

ע"פ 7500/19 אורית אור רז נ' עמינח תעשיות רהיטים ומזרונים בע"מ (11.12.2019).

במקרה זה, אמנם הערעור טרם נקבע לדיון מכיוון שהיה צורך להכריע קודם בבקשה להארכת המועד להגשתו ולכן לא ניתן לקבוע לעת הזו האם עיכוב הביצוע מבוקש לזמן קצר, אך יש להניח שמיד עם מתן החלטה זו יקבע הערעור לדיון בטווח הקרוב. כן יש לתת משקל לסיכויי הערעור, כפי שפורט לעיל ולכך שהמבקש כמעט סיים לרצות את עונשו בעבודות שירות והזמן שנותר לו לרצות קצר מהזמן אותו הוא טוען שיש לקזז מהעונש. על כן, בנסיבות אלה נוטה הכף לטובתו של המבקש ואני מקבל את הבקשה ומורה על עיכוב ביצוע המשך ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל

על המבקש וזאת עד למתן פסק הדין בערעור.

בסיכומו של דבר, אני מקבל את הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור וכן את הבקשה לעיכוב ביצוע. ביצוע גזר הדין יעוכב עד למועד שיקבע לדיון בערעור, או עד להחלטה אחרת שתינתן ע"י המותב שידון בערעור.

למען הסר ספק - לגוף העניין אינני מביע עמדה. בית המשפט ישמע את טענות הצדדים ויכריע בערעור כהבנתו. יוער עוד כי נראה שמדובר במחלוקת שניתנת לבירור ולגיבוש הסכמה בין הצדדים, ומוטב שהדבר יישקל.

המזכירות תקבע את הערעור לדיון לפי יומנו של המותב שידון בתיק, במועד קרוב ככל שניתן.

להעביר החלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, א' שבט תשפ"א, 14 ינואר
2021, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא